

Perhe- JA pariterapiaa

Tämän lehden toimitusneuvosto kokoontui äskettäin käymään keskustelua lehden kehittämisestä ja tässä keskustelussa nousi esiin teema, joka jäi mieleeni. Keskustelussa pohdittiin sitä, miten usein käy niin, että jos perheterapia-alan artikkelissa käsitellään parisuhteen asioita tai pariterapiaa, lasten ja vanhemmuuden teemat jäävät taka-alalle tai niitä ei mainita lainkaan. Toisaalta taas, jos kirjoitus liittyy perheisiin ja perheterapiaan, parisuhteen näkökulma jää kovin vähälle huomiolle. Tavallaan tätä voisi pitää luontevana; kun valitaan joku näkökulma, siihen keskitytään ja silloin on jätettävä monta muuta, tärkeääkin näkökulmaa vähemmälle. Mutta toisaalta, mikä on perhe- ja pariterapian keskiössä? Jos perhe- ja pariterapiaa tarkastelee suhdenkökökulmasta, kaikenlaiset suhteet perheenjäsenten välillä ovat kiinnostavia, niin vanhemmuuskumppanuus, vanhempien ja lasten väliset suhteet, sisarusuhteet kuin parisuhdekin. Kertooko edellä kuvattu painotus perhe- ja pariterapian näkökulmien turhankin suuresta erillisyydestä?

Yliopistojen koulutusohjelmissa puhutaan nykyään perhe- ja pariterapian psykoterapeuttikoulutuksesta, näin nämä näkökulmat ovat rinnakkain ja toisiinsa liittyvinä osina alan koulutusta. Tämä on myös koulutuksellinen haaste: Miten sekä perheeseen liittyvä hahmotustapa että parisuhteeseen liittyvät näkökulmat ovat koko koulutuksen läpi esillä ja nimenomaan myös liittyvät toisiinsa? Oman ymmärrykseni mukaan parisuhteen tarkasteleminen ja ymmärtäminen auttaa paljon vaikkapa vanhemmuuden kysymysten äärellä ja toisaalta taas koko perhesuhteiden kirjon mielessä pitäminen antaa tarpeellisen kontekstin tarkastella parisuhdetta. Siksi perhe- ja pariterapian psykoterapeuttikoulutuksen olisikin tärkeää antaa opiskelijoille laaja-alainen kyky tarkastella perhesuhteiden kokonaisuutta ja auttaa oppimaan taitoja työskennellä niin parien kuin perheiden kanssa. Samoin tervetulleita ovat alan artikkelit, joissa perhesuhteiden kokonaisuus tulee tarkastelun kohteeksi.

Perhe- ja pariterapeuttinen osaaminen on laaja alue ja on myös mielekästä ja tarpeen, että perhe- ja pariterapeutit syventävät osaamistaan jollain tietyllä osa-alueella, liittyen siihen, missä ja keiden kanssa he työskentelevät. Joidenkin on tarpeen hankkia lisäosaamista erityisesti vanhemmuuden äärellä, toisille taas parisuhteen kysymyksiin jne. Toisinaan organisaatioissa tunnutaan kuitenkin turhan kapeasti määriteltävän perhe- ja pariterapeutin toimenkuvaa; vaikkapa lasten ongelmiin keskittyvissä työryhmissä ei nähdä vanhempien parisuhteen äärellä työskentelyn kuuluvan perustehtävään tai parien auttamiseen keskittyvissä yksiköissä hyvin harvoin tavataan parien lapsia. Palvelurakenteen uudistuksessa soisi kokonaisvaltaisen tavan tarkastella perheiden tilanteita ja manipuolisten tapojen auttaa perheitä vahvistuvan.

Lehden tässä numerossa ovat esillä niin pariterapian kuin perheterapiankin teemat. Karsikas-Järvinen, Timonen, Kykyri, Karvonen, Penttonen, Kaartinen ja Seikkula tarkastelevat vertaisarvioidussa artikkelissaan hiljaisten hetkien merkityksiä riidan hankaloittamassa pariterapiaistunnossa. Artikkelit on osa Relationaalinen mieli – tutkimushanketta, joka tuottaa varsin mielenkiintoista tutkimustietoa sekä asiakkaiden että terapeuttien kehollisista reaktioista, yhteenvirittäytymisestä ja merkityksellisistä hetkistä vuorovaikutuksessa. Pirjo Salminen käsittelee omassa artikkelissaan parien kanssa usein esiin nousevaa teemaa, seksuaalisen haluamisen eritahtisuutta. Aino Maija Rautkallio puolestaan kirjoittaa vakauttavasta perheterapiasta ja tuo näin esiin keskeisen aihepiirin, traumat ja niiden kanssa työskentelyn, sekä parien että perheiden kanssa. Antoisia lukuhetkiä teille, arvoisat lukijamme!

Eija-Liisa Rautiainen
eija-liisa.rautiainen@dialogic.fi